

ÚVOD

Oblast lidských zdrojů a jejich využití je jednou z nejdůležitějších stránek sociálně ekonomického vývoje celé republiky a samozřejmě také Jihočeského kraje.

Zkoumání oblasti lidských zdrojů se Český statistický úřad věnuje dlouhodobě, přičemž pro posouzení stavu a vývoje využívá bohaté datové zdroje z oblasti demografie a od roku 1993 též údaje z Výběrového šetření pracovních sil¹. ČSÚ každoročně vydává **Ročenku statistiky trhu práce** (kód e-3311-10), která obsahuje nejen časové řady vybraných ukazatelů, ale zahrnuje též analytickou část, členěnou do 5 kapitol (ekonomická aktivita, zaměstnanost, nezaměstnanost a volná pracovní místa, mzdy, domácnosti na trhu práce).

Ani na regionální úrovni nelze předkládanou publikaci považovat za první analýzu věnující se lidským zdrojům. V našem kraji jsme tuto problematiku zmapovali v publikaci **Vývoj lidských zdrojů v Jihočeském kraji v letech 2000 až 2005**. Tato analýza byla zpracována ve většině krajů, její součástí bylo také mezikrajské srovnání. Obecněji jsme se lidskými zdroji z různých pohledů zabývali i v dalších analytických pracích, jako byla například Demografický, sociální a ekonomický vývoj Jihočeského kraje 2000 – 2004, (vydána v roce 2005), Regionální rozdíly v demografickém, sociálním a ekonomickém vývoji Jihočeského kraje v letech 2000 až 2005 (vydána 2006), Vybrané oblasti udržitelného rozvoje Jihočeského kraje (vydána 2007), Postavení venkova v Jihočeském kraji (vydána 2009).

Publikace **Vývoj lidských zdrojů v kraji v letech 2000 – 2009 (vybrané kapitoly)** je vydávána ve všech 14 krajích podle jednotné osnovy. V porovnání s předchozími publikacemi věnovanými problematice lidských zdrojů se předkládaná analýza liší přístupem. Od podrobné analýzy s rozsáhlými textovými tabulkami a jejich popisem jsme přešli k jasně strukturovanému, stručnému a přehlednému textu doplněnému názornými grafy a kartogramy. Tabulky jsou soustředěny do datové přílohy. Tato příloha obsahuje dva typy tabulek:

- **mezikrajové srovnání** obsahuje vybraná aktuální data (v zájmu srovnatelnosti jsou strukturální ukazatele uváděny v relativním vyjádření)
- **časová řada 2000 – 2009** (data v absolutním vyjádření) je pro všechny kraje shodná, nedostupné či nesrovnatelné údaje jsou nahrazeny tečkou.

Rozsah analýzy věnovaný konkrétní problematice se v jednotlivých krajích liší s ohledem na krajská specifika. V **Jihočeském kraji** jsme se v rámci oblasti velikost lidských zdrojů soustředili na vývoj zdrojů pracovní síly a vývoj podílu cizinců na pracovní síle, v kapitole kvalita lidských zdrojů jsme se zaměřili především na úroveň vzdělanosti pracovní síly a její vývoj. V oblasti využití pracovní síly jsme pak věnovali pozornost především ekonomickému vývoji kraje, produktivitě práce, struktuře zaměstnanosti, vývoji a struktuře nezaměstnanosti.

Kromě již výše uvedených demografických dat a údajů VŠPS je v analýze využita i řada dalších datových zdrojů, ať již přímo z ČSÚ (cizinci, pracovníci a mzdy, makroekonomické ukazatele), nebo z veřejně přístupných externích zdrojů (Ministerstvo vnitra, Ministerstvo práce a sociálních věcí, úřady práce, Ústav pro informace ve vzdělávání, Národní ústav odborného vzdělávání).

¹ VŠPS poskytuje ve čtvrtletní periodicitě v regionálním členění informace o počtu a struktuře ekonomicky aktivního obyvatelstva, a to samostatně za zaměstnané a nezaměstnané (podle pohlaví, věku, vzdělání, příslušnosti k odvětví apod.). Šetření se řídí definicemi a doporučeními Mezinárodní organizace práce (ILO). Jsou též plně respektovány definice a obsahová náplň celoevropského šetření LFS (Labour Force Survey) podle požadavku Eurostatu a data jsou tudíž mezinárodně srovnatelná.

V publikaci byly využity standardní výstupy VŠPS, avšak kromě toho byly pro potřeby této analýzy vypočteny některé doplňující údaje (např. o obyvatelstvu ve věku 20 – 64 let).